

The logo for Sinopale 4 is a black square with white text. The word "SINOPALE" is at the top in a bold, sans-serif font. Below it, "DÖRDÜNCÜ SİNOP BİENALİ" and "FOURTH SİNOP BIENNIAL" are written in a smaller, bold, sans-serif font. At the bottom, the dates "1 AĞUSTOS / AUGUST" and "12 EYLÜL / SEPTEMBER" are listed. A large, stylized number "4" is on the right side, and the year "2012" is at the bottom right.

SINOPALE

DÖRDÜNCÜ SİNOP BİENALİ
FOURTH SİNOP BIENNIAL

1 AĞUSTOS / AUGUST
12 EYLÜL / SEPTEMBER

4

2012

sayı: 3

Geçen sene Sinop'ta gerçekleştirilen "Geleceği Biriktirmek" projesinin metninde amaç Sinop'un geleceğini şekillendirmek üzere birlikte düşünme ve planlama süreci başlatmak olarak belirlenmişti. Başlıklardan biri de "Kentteki tarihi yapılara yeni fonksiyon kazandırılması" idi. Bu yıl gerçekleştirilen Sinopale'de ise bir forum düzenlenerek bu konu daha detaylı olarak ele alındı ve önemli konuklarıyla bir adım öteye taşındı. Sinop Cezaevi 1997 yılında boşaltılmış, 2000 yılında açık hava müzesine dönüştürülmüş, en verimli dönemlerini ise 2006 yılında başlayan ve iki yılda bir düzenlenen Sinop Bienali ile yaşamıştır. Önemli olanın bu verimliliği kalıcı hale getirmek olduğunu düşünürsek Sinop Cezaevi'nin kültür merkezine dönüştürülmesi atılabilecek en iyi adım olacaktır. Bu dönüşüm tamamladığında kültür merkezi sadece yerel ve ulusal değil; uluslararası kültür ortamına da kazandırılmış olacaktır. **Syf.12**

Yıldıray Küçük, Yılmaz Küçük, Nevzat Küçük, Talat Korkan (Boncuk Cam), Çetin Soylu, Nilgün Cabacı, Beyhan Yurdakul, Mehmet Emin Yurdakul, Emrah Özel (Özel Dekorasyon), Musa Sezer, Erdal Yilmazer, Deniz Kırımı, Cem Can Çilingiroğlu, Erdoğan Erkaymaz, Güngör Akkoca, Songül Ketenci, Seher Öz, Sema Oktay, Berfin Yılmaz Oktay, Mehmet Yüksek, Serkan Ergun, Alexandru Balasescu, Elif Ataseven, Zübeyde Turgut, Aslı Taştumur, Nihan Varal, Recep Tuna, Bülent Şahin, Barış Mert, Dr. Vittorio Urbani, İbrahim Hekim, Ataman Yılmaz, Mehmet Özgen, Okan Aklıman, Erkan Aklıman, Hicran Özkan, Emin Özmen, Ömer Karaoğlu, Aslı Ozan, Şenol Köseoğlu, Fehmi Yalçın, İlker Yalçın, Volkan Atılgan, Elif Küçük, Tuğçe Süren, Tamer Şahin, Halit Gümüş, Hikmet Kurada, Ceren Demiralp, Nihal Hamzaoglu, Onur Gülenç, Gökhan Mertek, Ufuk Özgenç

Şimal Matbaa, Fazilet Kırtasiye, Abbc Reklam, Ayancık Gazetesi, Mola Otel, Reis Otel, Liman Otel, Örnek Manti, Barış FM, Saray Restaurant, Ayışığı Apart Otel, Keyfekeder Müzik Grubu, Ayyıldız Foto, Özka Elektrik, Nihavent, Nüans Müzik, İlgi İletişim, Doğuş Gazetesi, Yilmazer Mobilya, Can Medya, Nokta Pansiyon, Aklıman Elektronik, Karainci Kafe, Elika Kafe, Republic, Şen Pastaneleri, Zeyden, Pervane Medresesi, Sinop Belediyesi Personeli, Otel 117 Personeli, Diyojen Otel Personeli, Antik Otel Personeli, Sinop Tarihi Cezaevi Personeli, Sinop İl Arkeoloji Müzesi Personeli, Sezer DVD, Yiğit İnşaat, Ülgen Tekne Modelleri Personeli, Deniz Sinema Kafe

Sinopale 4'e katılan sanatçılara;

Francis Alys, Alpin Arda Bağcık, Francesco Bertele-Eddie Spanier, Brigitta Bodenauer, Amélie Brisson-Darveau, Evelina Domnitch & Dmitry Gelfand, Quynh Dong, Monika Drozynska, Karen Geyer, Shilpa Gupta, Andreas (muk) Haider, Ashley Hunt, Insel Inal, Volkan Kaplan & A. Erdem Şentürk, Petra Elena Köhle & Nicolas Vermot Petit-Outhenin, Cat Tuong Nguyen, Bernd Oppl, Sümer Sayın, Liddy Scheffknecht, Özlem Sulak, Riikka Tauriainen, Hande Varsat, Stefanie Wuschitz, Kunstfactor (Jolanda Keurentijes, Eugen Panescu, Rosermarijn Schouwenaar), Satellietgroep (Bahanur Nasya, Maurice Bogaert, Yılmaz Vurucu), Mareike Bernien & Kerstin Schroedinger, Pauline Boudry & Renate Lorenz, Brice Dellsperger, Harun Farocki, Minna Hint, Ana Hoffner, Eleonore de Montesquiou, Chris Oakley, Elodie Pong, Monika Rechsteiner, Reinigungsgesellschaft, David Rych, Lina Selander, Rebecca Ann Tess

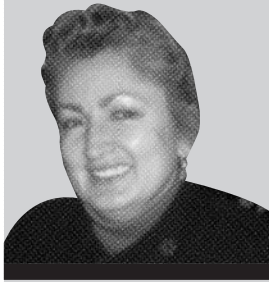
Sinopale 4'e katılan küratörlere;

Aslı Çetinkaya, Elke Falat, Işın Önel, Dimitrina Sevova, Janet Kaplan, Beral Madra, Sean Kelly, Ana Riaboshenko, Mürteza Fidan, Jacqueline Heerema, Ronald Boer, Eliane Esther Bots, Francesco Ragazzi & Francesco Urbano

Sinopale 4 ekibimize;

T. Melih Görgün, M. Mahir Namur, Elif Kuli, Beral Madra, Nilüfer Sülüner, Esin Ünlüat Kurdoğlu, Suzan Atasever, Emel Karadeniz, Ceyda Kalyoncu, Gülşah Edis, Günizi Tarar, Annica Bauer, Güngör Erdem, Müride Aksan, Yusuf Emre Yalçın, Ipek Hamzaoglu, Cemil Hamzaoglu, Tuna Poyrazoğlu, Özge Taylan, Çiğdem Çalap, Çağatay Şimşek, Direnç Erşahin, Feride Akgün, Mert Karaçıkay, Bilge Güneş, Gizem Kaya, Çağrı Baş, Kerem Yıldırım, Nilay Berfu Kaya, Cem Saraç, Ece Denizci, Görkem Çökmez, Burakcan Şen, Yıldıray Küçük, Ömer Erol, Barış Yavuz, Pınar Saatçi, Levşa Erdem, Çağla Meriç Özdemir, Yasemin Ünal, Güneş Köksal, Burcu Çankaya, Nihat Özdemir, Erim Ünsal, Damla Ekiz, Özge Şimşek, Aykut Yilmazer, Canberk Ertem, Derya Öznur Özdemir, Deren Oğuz, Senem Oğuz, Burçak Konukman, Ayşenur Saatçi, Hale Oğuz, Bedirhan Ayhan, Nazlıhan Felek, Cem Gülenç, Ayşegül Kafkas, Gülbahar Karaduman, Tuğba Özcan, Ozan Ermiş, Zerrin Altuntepe, Kübra Armağan, Pınar Büyükbaz, Burcu Çankaya, Burcu Çetinkaya, İzzet Çetinkaya, Altay Gülen, Gülşen Gülşah Gülen, Beyza Kahveci, Burak Kara, Sena Karakaş, İlker Kaya, Ayfer Keserci, Aysun Keserci, Beyza Kurt, Işıl Oktay, Nazan Teke, Ezgi Topçuoğlu, Hafize Ümit, İlkin Ümit, Aysin Gaye Üstün, Salim Ceyhun Üstün, Beste Yıldırım, Arda Cem Yılmaz, Elif Yilmazer, Hilal Güler, Nihat Özdemir, Ali Rıza Çıman'a teşekkür ederiz.

Ayrıca burada adı geçmeyen ama Sinopale'de emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Ben Biliyorum. Zeynep Çakır döndün, Sinop'a döndün.

Ben varlığını biliyorum artık, başkaları da biliyor. Küçük bir çocukken bir tüy gibi Almanya'ya oradan Kostarika'ya uçtun biliyorum. 1951 doğdun 1991 öldün biliyorum. Başkaları da biliyor. Seni Sinopale getirdi bir tüy gibi. Almanya'dan katılan ve seni taşıyan sanatçılar da biliyor. Tüylerden sanat ürettiğini, bir kuş gibi yada tüylerden kanat yapıp uçmak istediğini ve Sinop'a konmak istediğini onlar da biliyor.

Biliyor musun benim de Melisim vardı. 1985 Riyad'da doğdu, 1985 Riyad da öldü. Konsolosluk Cidde'deydi, kimlik alamadı ya da pasaport. Tüy gibi uçtu gitti elimden. Ama 'O' vardı ben biliyorum. Başkaları da biliyor. Senin gölgeni, senin izini sürüyorum. İlgili hiçbir resmi makam soruma karşılık geri bildirimde bulunmadı. Üçüncü kişiymişim. Onlar bilmiyorlar ben artık üçüncü kişi değilim. Ben biliyorum sen Sinop'ta doğdun. Ben biliyorum sen Sinop'a, bize aitsin. Sinop Valisi Ahmet Cengiz' e söyledim. Bir kimlik kaydı, bir pasaport, bir gölge var. Lütfen onu çıkartın. Yazalım evinin kapısına. O da bilsin döndüğünü, o da hissetsin konduğunu. Ama ben biliyorum sen döndün.

Hale Oğuz
Kardeşin

SİNOPALE'NİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ...

Sinopale, sanatçıların performansları ve konferanslar ile tüm dikkatleri üzerine çekiyor.

ALİYİLMAZ

SİNOPALE 10 gündür çeşitli etkinliklerle devam ediyor. 24.08.2012'de resmi açılışı yapıldı. Açılışın ardından Tarihi Sinop Cezaevi'ndeki Eski Çocuk İslahevi'nde bir sergi düzenlendi ve yurt dışından gelen sanatçıların da katıldığı, ayrı ayrı mekanlarda aynı anda 10-15 ayrı performans sergilendi. Karanlıkta ışıklarla oluşturulan ve gölgelerin bir şeyler anlattığı performanslar.. Kalabalık olduğu için, acele gezmek zorunda kaldığım için ve sanatçılarla konuşamadığım için hepsini anlayamadım; ama 3-4 tanesini anladım ve çok beğendim. Tüm sanatçılar düşüncelerini ışık ve gölge ile anlatmaya çalışmışlar. Tabii ki yakında tekrar alıcı gözüyle gezip anlamaya çalışacağım.

25.08.2012 günü öğleden önceki panelde T. Melih Görgün moderatörlüğünde

Belediye Başkanlığı ile Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdür Yardımcısı Sayın Serhat Akça'nın konuşmaları vardı. Daha sonra ise Sayın Mahir Namur moderatörlüğünde T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Avrupa Kültürel İrtibat Noktasından Sayın Hakan Tanrıöver ve Hale Ural tarafından Sinop'ta oluşturulmuş olan Sinop Alan Yönetimi, Alan Yönetim Planı çalışmaları ve Belediye ile birlikte hazırlanan Sinop Eski Buzhane Binası'nın dönüştürülmesine ait çalışmalar anlatıldı.

Açıkçası beni en çok ilgilendiren oturum öğleden sonra yapılan moderatör Beral Madra'nın yönettiği " Kültür Mirası Yapılarının Dönüştürülmesi " konulu açık

oturum oldu. Bu oturumun konuşmacıları Sean Kelly, Janet Kaplan ve Dieter Bogner'di. Her üçü de kültür mirası yapılarının dönüştürülmesi konusunda uzman ve tecrübeli kişiler. Çünkü Sinop Alan Yönetimi Danışman Meclisi ile Eş Güdüm ve Denetleme Kurulu üyesiyim. Şu anda ihale aşamasına kadar gelen Sinop Alan Yönetim planını neticede biz Sinoplular tartışacak, değiştirecek ve onaylayacağız. Sinop Alan Yönetim planının en önemli yeri de Tarihi Cezaevi'nin restorasyonudur. Plan onaylandıktan sonra AB Kültür Fonu'ndan 9 milyon Euro Cezaevi'nin restorasyonuna harcanacak. Bu sadece bir restorasyon olmayacak. Türkiye, İngiltere, İtalya ve Yunanistan'dan 120 öğrenci hem restorasyon öğrenip hem de uygulamalı olarak çalışacaklar. Bu nedenle Sinopale kapsamında yapılan toplantıların hapisanenin gelecekte kullanımına yönelik olarak uluslararası deneyimlerden yararlanılarak bir kültür merkezine dönüştürülmesi sürecinde çok yararlı olduğunu düşünüyorum.

Tarihi Sinop Cezaevi, Sinop turizmi açısından çok önemli. Burada bir çok önemli şahsiyet, gazeteci, edebiyatçı (başta Sabahattin Ali) kalmış. Dizilere, filmlere konu ve mekan olmuş. Türkiye'de birçok insanın akrabası, yakını Sinop Cezaevinde kalmış. Şu anda bile Sinop'un en çok gezilen yeri cezaevi. Onun için cezaevinin restorasyonu Sinop için çok önemli. Bu toplantıda anlatılanlar ve dönüştürülmüş örnekleri görmek bizlerin de ufkunu açtı, bakışımızı ve görüşlerimizi değiştirdi. Bu tür dönüştürülmelere sanatçıların gözüyle bakmanın önemini anlattı.

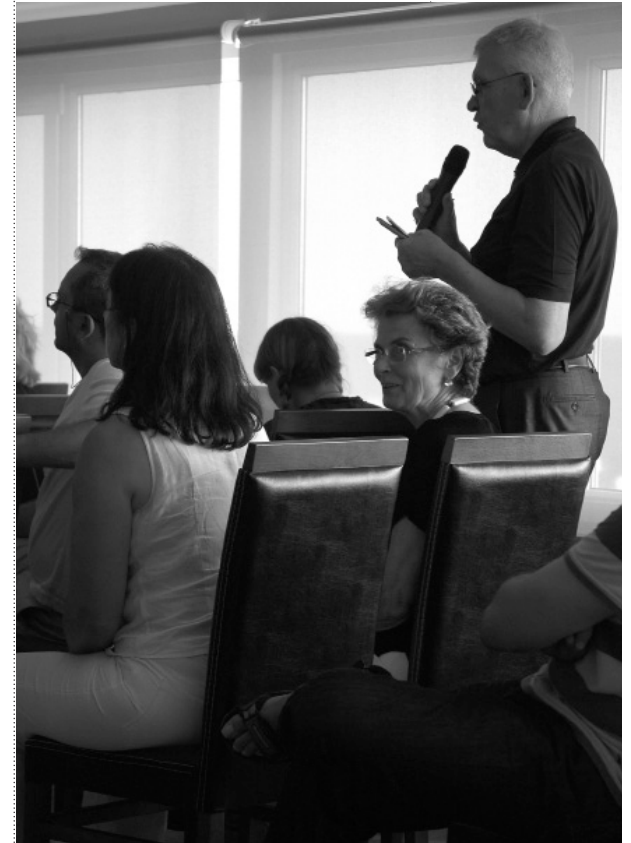
Restorasyon denince hep aklımıza onarılma, temizlenme, yenilenme falan gelir. Oysa hiç de öyle olmadığını örnekleri ile görmüş olduk. Örneğin Amerika'da Philadelphia'daki çok eski ve boşaltılmış olan çok büyük bir cezaevinin nasıl dönüştürüldüğünü gördük. Hiçbir yer yenilenmemiş. Olduğu gibi bırakılmış. Sivaları dökük, badanalara dökük, kapılar, ranzalar, tabanlar, tavanlar o günkü gibi korunmuş, ancak ayrı her mekan ayrı bir sanatçıya verilerek farklı bir atmosfer oluşturulmuş. Bir salonda tenekeler üstüne çocuk resimleri yapılmış. Tenekelerin zamanla paslanması ile

çocukların da cezaevinde zamanla nasıl bir ruhsal ve fiziksel bozukluğa uğrayacağı anlatılmış. Bu şekilde de çocuk suçluların cezaevlerine tıkmaması önlenmiş. Bazı odalar, o odada kalan kişilerle onların yaşamları, yazıları, şiirleri vesaireler ile donatılmış. Bir başka yerde

cezaevini gezenlerin yaşamlarında yasaya karşı işledikleri ama gizli kalmış suçlarını yazmaları istenmiş. Bu şekilde bazılarının işledikleri suçlardan hapis yattıkları, bazılarının ise suçlanmadıkları gerçeği anlatılmak istenmiş. Biz de tarihi Sinop Cezaevi için bunun gibi şeyler yapmalıyız. Sanatçılardan destek almamız. Restore edelim derken Cezaevinin o havasını ve atmosferini kaçırmamalıyız diye düşünüyorum.

İnşallah beceririz de iyi bir şey ortaya çıkar. Ve bu da, dönüştürülmek istenen tüm kültür mirası yapılarına örnek olur.

Selam ve sevgilerimle...

TARABALAR: BİR AYANCIK SERGİSİ

Tarabalar fotoğraf sergisi, iç içe geçen yaşamları Sinop'un Ayancık kasabasında geçmişten bugüne dek birçok ailenin fotoğraf albümlerini derleyerek ortaya koyan bir sergi.

Tarabalar hem gündelik yaşamları hem de iç içe dönük olan ile ortak alanı birbirinden ayıran sınırlardır. Tarabaların ardındaki gündelik yaşam eğlence, düğün, cenaze ve ulusal bayramlar gibi faaliyetlerle dışarı taşar; aileleri birbirinden ayıran sınırlar erir, görünmez olur. Kent halkı ortak alanlarda boy gösterir, birlikte eğlenir, birlikte yer, içer, kutlar, birlikte anımsar, kutsar. Ardından herkes yine tarabalarının ardına; gündelik yaşamlarına döner.

Tarabalar isimli fotoğraf sergisi, işte bu iç içe geçen yaşamları Sinop'un Ayancık kasabasında geçmişten bugüne dek birçok ailenin fotoğraf albümlerini derleyerek ortaya koyan bir sergi. Fotoğrafçı Volkan Atılğan'ın yaşadığı kentin iç içe geçmiş, aynı ayrı hanelerde süregiden yaşamları bir araya getirip, geçmiş ile bugünü buluşturup, kocaman bir resim yaratma çabası.

Aslında salt Ayancık'ta doğmuş büyümüş ve orada yaşayanlara ait değil bu sergi. Ayancık'ın toplumsal, politik ve ekonomik bir portresi de aynı zamanda. Fotoğraflardaki insanları tanıyanlar bambaşka duygularla geçmişini anımsayıp, mutlu olup, hüzünlenip, aidiyet duyguları güçlenerek çıkacaklardır bu sergiden. Ancak Ayancık ile uzaktan yakından bağlantısı olmayan kişiler de sımsıcak duygularla Türkiye'nin kuzeyinde bir yerlerde yaşanmış olanları izleyerek kendi geçmişlerinden izler bulacaklar.

PARALEL ETKİNLİK

Sergi Küratörü: Volkan Atılğan
Fotoğraf: Volkan Atılğan

**“ŞEHİRİMİZİN FARKLI DÖNEMLERİNİN
SOSYAL, POLİTİK, EKONOMİK BELGESELİ”**

27 AĞUSTOS 2012, PAZARTESİ

18.30

Yer: Iskele Meydanı, Ayancık

22 EYLÜL-1 EKİM 2012, CUMARTESİ

18.30

Yer: Kadıköy Vapur İskelesi, Şirket-i Hayriye Sanat Galerisi

SİNOPALE'DEN KALAN İZLER

Sinopale katılımcılarından, Sinop'un onlarda bıraktığı izleri bizimle paylaşmalarını istedik. Kimileri bunları yazı ile kimileri ise çektiği fotoğraflar ile ifade etti.

SEAN KELLEY

(Küratör, ABD)

Yerleştirmelere başlamadan önce cezaevi alanında küratörler toplantısı.

Cezaevi alanı içinde çekilen televizyon dizisinin set ekibinden biri, dekorun parçası olan yataklardan birine uzanmış, gürültülü bir şekilde horluyor.

Cezaevi alanında bugün tutuklu olan erkek ve kadınların yaptığı hediyeliklerin satılıyor olması beni çok etkiliyor. Bu nesnelere dokunmak ve onların, özgürlüğünden yoksun erkek ya da kadınların ellerinden çıktığını bilmek, adeta insana aklını başına getiren bir an yaşıyor. Umarım emeklerinin karşılığını adil bir şekilde alıyorlardır.

Melih günlük küratörler toplantısına, annesinin ev yapımı nokullarından getiriyor. Leziz!

ASSOCIAZIONE E (FRANCESCO URBANO, FRANCESCO RAGAZZI)

(Küratör, İTALYA)

FRANCESCO BERTELÉ, EDDIE SPANIER

(Sanatçı, İTALYA)

19 Ağustos günü saat 14:00'te İtalyan sanatçılardan oluşan bir ekip, Sinop kenti için yeni bir anıtın açılışını yaptı. Uluslararası bienalimizin gerçekleştirildiği Tarihi Cezaevi'nden ya da Kurtuluş Caddesi'nde gezinirken onu henüz görmediniz mi? Dert etmeyin! Bu sizin dikkatsizliğinizden kaynaklanmıyor. Bu muhteşem çağdaş sanat yapıtı, doğrudan açık denize yerleştirildi. Aslında Francesco Bertelé, Francesco Urbano, Francesco Ragazzi ve Eddie Spanier, toprak çömleklerin su üstünde yüzmesini sağlayan eski Etruryalı kiremitte yemek pişirme tekniğiyle bir deneme yaptı.

Arkeo-seramikçi Massimiliano Petrini'nin teknik desteğiyle meydana getirilen "Yüzen Ada (Ile Flottante)" isimli heykel, sulardan yükselen ve mucizevi bir şekilde batmayan, antika taştan, yapay bir dokuyu andırıyor. Bu "keşif", dikey bir pozisyonda doğrulmuş halde su yüzeyinde süzülerek, adeta denizin cazibesine meydan okuyor.

Sinoplu denizcilerin ve teknelerinin yardımıyla Ile Flottante, denizin beklenmedik fırtınalara en çok maruz kalan kıyısına yerleştirildi. Burada yüzenler genellikle cennette yüzdüklerini sanırlar, ancak denizdeki akıntı nedeniyle gerçekte, hayatları müthiş bir risk altındadır. Bu kil kütlesi yerine yerleştirilir yerleştirilmez, her anıt gibi tınel işlevini yerine getirmeye başlıyor. Anma işlevini. Tehlike alametleri arasında salınırken ölmüşlere saygı sunuyor, bir serüvene, açıklanamaz bir olaya tanıklık ediyor. O, çağdaş mitolojinin parıldayan, yaşayan bir simgesi olacak. Ile Flottante, kuşkusuz kent sakinlerinin ve ziyaretçilerinin hafızasında yerini yıllarca koruyacak.

**PETRA ELENA KÖHLE &
NICOLAS VERMOT PETIT-OUTHENIN**

(Sanatçı, İSVİÇRE)

karadeniz

açık mavi

DIMITRINA SEVOVA

(Küratör, BULGARISTAN, İSVİÇRE)

Diyojen'in Büyük-Büyükkannesi

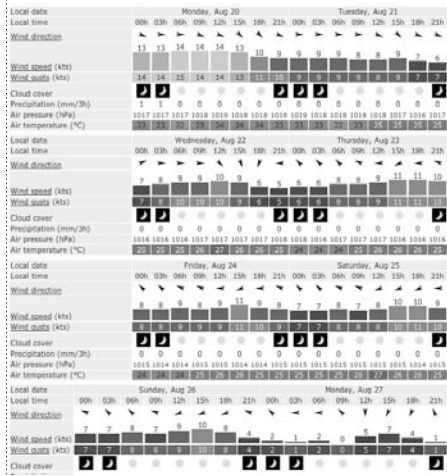
Özgürlüğüne düşkün Diyojen'in yanı sıra bende merak uyandıran ve izlerini nerede ve nasıl bulabileceğim hakkında düşündüren bir başka efsanevi karakter daha oldu: Amazonlar. Hem Sinop'ta hem de Samsun'da yaşamış olan Amazonlar'ın, bu kente de ismini veren Sinope adında bir kraliçeleri olduğu söyleniyor. Mitoloji her zaman çeşitli kahramanlar ve karakterler yaratma eğilimindedir. İnternette gezinirken tesadüfen yaptığım bu keşiften sonra, artık bir haftayı aşkın süredir kentin sokaklarını arşınıyorken, halen bunu nasıl atladığımı anlamaya çalışıyorum. Biraz da spekülatif bir laf ederek, "Diyojen'in büyük büyükkannesi Kraliçe Sinope idi" demek istiyorum.

Bu açıklama hem bana ikircil bir yüzleşmenin üstesinden gelme rahatlığını sunuyor, hem de felsefenin -her ne kadar uzunca bir süre erkeklere has bir ayrıcalık olmuşsa da- uygulama ayrıcalığına kadınların da sahip olduğu bir alan olduğunu hatırlatıyor. Bu nedenle de yarın, eski okulun yakınlarındaki çarşıya inmek ve -tıpkı Diyojen'inkileri bulduğum gibi- Amazonların da seri üretim küçük heykelciklerini bulmak ve yanımda eve götüreceğim bir hatıra olarak satın almak istiyorum. Aksi takdirde yanımda hatıra olarak, bu yazıyı yazdığım sırada beni allak bullak eden denizin gizemli sedasını, gücünün ve devininin sesini götüreceğim. Bence burası o kadar enerji dolu ki, Amazonlara ve bağımsız kadınlara ilişkin efsanelerin burada ortaya çıkmış olması kesinlikle bir tesadüf değil. Aynı zamanda Işın Öno'l'un Ashley Hunt için tercümanlık yaparken, kadınlar hapisanesinde duyduğu ve sonrasında bana anlattığı hikayelerin bazı kısımları da aklıma geliyor. Bunun hikaye anlatımının mükemmel bir biçimi olduğunu düşünüyorum. Ve efsaneleri, mitolojiyi ve onların spekülatif bir şekilde günümüze nasıl uyarlanabileceğini düşünüyorum. Tarihte iz bırakanlar nelerdir, hangi imgeler daha güçlüdür, anlatı dokusunu hangi hikayeler oluşturur? Şairler sürgüne Amazonların yanına gönderilmişse hiç şaşmam.

SÜMER SAYIN

(Sanatçı, TÜRKİYE)

Bayrağımı en kuzey uca dikmek amacıyla uygun günü bulabilmek için, her gün rüzgar tahminlerini takip etmem gerekiyor. Rüzgarın doğudan esmesi gerekiyor ki, deniz dalgalı olmasın.

Kütüphanedeki tuvaletin penceresinin harika bir manzarası var.

Takım elbiseli milletvekillerinin LC Waikiki'yi ziyaret etmeleri ve mağazada olduklarının anons edilmesi ve hatta bir tişörtle bile daha ilgili olan müşteriler tarafından selamlanmayı beklemleri biraz tuhaftı.

XSENTRIKARTS (BAHANUR & YILMAZ)

(Sanatçı, AVUSTURYA, KANADA)

Göz Hakkı

Kenti keşfe çıktığımızda, gizli saklı köşelerde bahçeler bulmak bizi çok heyecanlandırmıştı. Biz de bu faaliyetimize "gerilla bahçeciliği" ismini takmaya verdik. Örneğin Münih'te peyzaj mimarları kentin sakinlerini kentteki terkedilmiş alanları kullanmaya teşvik eder. Oysa Sinop'ta kent sakinleri hâlâ bahçelere sebze dikme bilgisine sahipti.

Sinop haritası üzerinde "kilise" olarak işaretlenmiş bir ibadet yerini arıyorduk. Tabii kenti çevreleyen bitki örtüsünün geçirmiş olduğu evrim nedeniyle, böyle bir yer bulmamız mümkün olmadı. Dolayısıyla rastladığımız bahçelerden birinde biraz sohbet etmek üzere mola verdik ve adres sorduk. Ne söylediysek de, bahçenin sahibini bize verdiği bir torba dolusu biberi yanımıza almadan gitmeye ikna edemedik. Bize "göz hakkı bu" dedi. Anlaşılan balıkçılar da limana vardıklarında, o gün yakaladıklarının belli bir kısmını yerlilerle paylaşıyordu. Bu kentte kendimizi dışlanmış yabancılar gibi hissetmek yerine, adına dünya denen bu milletler topluluğu içinde bir bütün olduğumuzu hissettik.

"Şanslı olduğum için mutlu, hayatta olduğum içinse şanslıyım"
Yılmaz

NAZLIHAN FELEK

(Genç Yazar, SINOP)

Hepimiz hayal kurarız. Bazılarımız dünyayı dolaşır hayalleriyle, bazılarımızsa yepyeni bir dünya yaratır hayallerinden kendine. Zifiri karanlığa da düşsek hayallerimiz koşar yardımımıza. Güneş gibi doğar ufkumuza.

Ben küçük bir kızken astronot olmayı düşledim. Çünkü sığdıramamıştım hayallerimi dünyaya. Uzay gemime atlayıp dolaşmak istedim evreni baştanbaşa. Hayallerimle bütün evreni dolaştıktan sonra astronot olmayı başkalarına bıraktım. Sonra anlatmaya başladım hayallerimi .Beni dört kulağıyla dinlemeye hazır kağıtlara. Öyküler yazdım, şiirler karladım. İyi bir yazar olduğumu düşledim.

Aysun Ablam sayesinde tanıştığım bieranalle bu hayalime bir adım daha yaklaştım. Çocuk atölyesinde asistanlığını yaptığım Sonya'ya yazı yazdığımdan bahsederken bizim konuşmalarımıza kulak misafiri olan Melih GÖRGÜN istersem Sinopsis'te yazı yazabileceğimi söyledi. Aman allahım gerçekmiydi bu! Bienal bana hayallerime inanma fırsatı verdi. O zaman daha çok anlatmam gerektiğini, daha çok yazmam gerektiğini anladım. İşte budur benim bienal hikayem. Hayal kurmanın yanında, hayallerine inanmayı öğrenen bir kızın hikayesi.

CAT TUONG NGUYEN

(Sanatçı, VIETNAM, ISVİÇRE)

Polis Hikayesi

Sinop sokaklarında dolaşırken tanıştığım insanların ellerinin fotoğrafını çekerek sanat projemi yürütüyordum. Bir insan kalabalığı meraklı bir şekilde ne olup bittiğini anlamak üzere kendi yaptığım fotoğraf kutusunun etrafında toplandığında, polis tombala kutusu zannettiği fotoğraf kutumu ve beni alıp karakola götürdü. Neyse ki yasadışı bir kumar faaliyetinden şüphelenen polise, projemi izah etmeyi başardım ve başka bir zorluk yaşamadan bu durumdan kurtuldum.

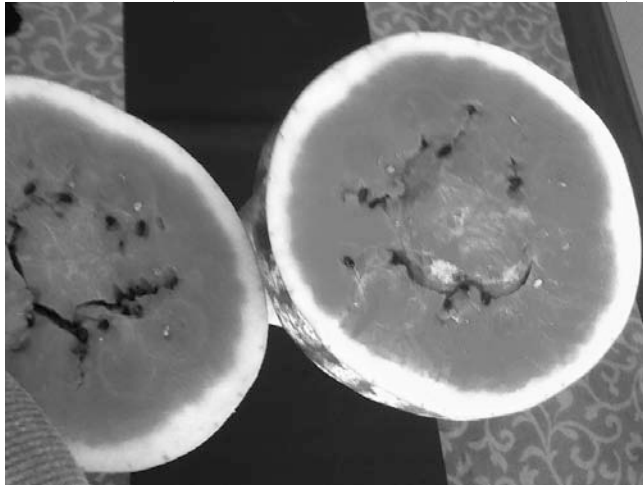

Sinop'ta dolaşırken sık sık köpeklerle rastlıyorum. Onlar bana kentte gezinen Diyojen'i hatırlatıyor. Bu fotoğraf bir köpeğin ayaklarının fotogramını gösteriyor.

ASHLEY HUNT

(Sanatçı, ABD)

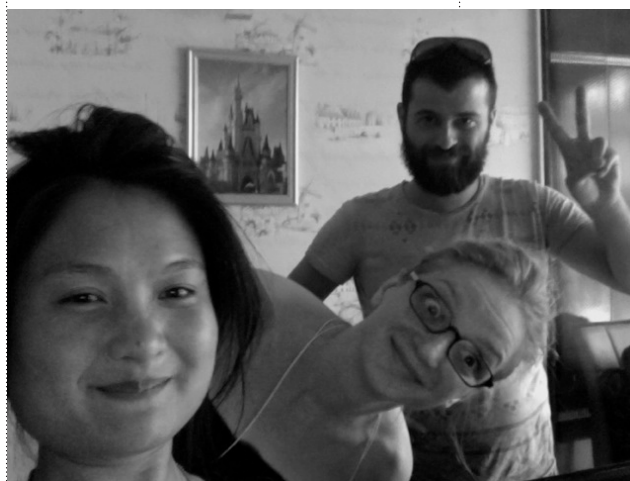
RIIKKA TAURIINEN

(Sanatçı, SVİÇRE)

Burada Meclis'e giden yol üzerindeki bir inşaat alanının fotoğrafını görüyorsunuz.

QUYNH DONG

(Sanatçı VIETNAM, İSVİÇRE)

ELKE FALAT

(Küratör, ALMANYA)

Sinop Hood Yo Man!

Sinop'ta, omuzunda küçük bir teyple, çok yüksek sesle geleneksel Türk müziği dinleyerek dolaşan ve eğlenen küçük bir adam gördüm. Bu görüntü bana her nedense komik bir şekilde kocaman seyyar teypleriyle etrafta dolanarak Hip Hop dinleyen sert, kaba saba adamları anımsattı. Bunun Sinopale sanatçılarından biri tarafından gerçekleştirilen performanslardan biri olup olmadığı konusunda doğrusu pek emin olamadım...

STEFANIE WUSCHITZ

(Sanatçı, AVUSTURYA)

"Cezaevine mi gidiyorsun?" diye sorduğumda bu kadar çok arkadaşımın "evet" yanıtını alacağım asla aklıma gelmezdi. Cezaevi, çalışmak için büyüleyici bir yer. Aynı zamanda, özgürlüğün ve bağımsızlığın kıymetini her zamankinden fazla bilmenizi sağlıyor.

SİNOP, FESTİVAL DEĞİL BIENAL YAPIYOR

ALİ YILMAZ

Yazıma böyle başlamamın nedeni çok basit. Oldum olası kentlerin büyük paralar harcayarak şarkıcı, türkücü getirtip (adeta bunu bir yarış haline getirip) festival yapmalarına çok karşı oldum. Bunun kent halkını eğlendirmekten başka bir faydası yok. Halk zaten televizyonlardan bu sanatçıların şarkı ve türkülerini, hatta tüm yaşantılarını ezberlemiş. Onları canlı seyredebilmekte bir mutluluktur elbette. Ancak harcanan bu büyük miktardaki paralar daha ciddi kültür ve sanat etkinliklerine ya da kentin acil ihtiyaçlarına harcansa daha iyi olmaz mı? diye düşünmüşümdür.

İşte Sinop tam da bunu yapıyor. 8 Yıldır SİNOPALE adıyla uluslararası Bienal yapıyor. Biliyorsunuz Bienal adından da anlaşılabilceği gibi 2 yılda bir yapılan kültür ve sanat etkinliğidir. Bienalden boş geçen senelerde de yine uluslararası etkinlikler düzenleniyor. Örneğin geçen sene Bienal yoktu. Onun yerine GELECEĞİ BİRİKTİRMEK adıyla bir etkinlik yapıldı. Bu etkinliklerin ve Bienalin mimarı hemşerimiz, kardeşimiz Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi hocalarından Prof. Dr. Melih Görgün. Bienali gerçekleştirenler ise Avrupa Kültür Derneği Başkanı Mahir Namur, Beral Madra, Elif Kuli ve oldukça geniş bir ekip. Bu güzel ekip birlikte çalışıyorlar. En güzeli de Sinoplu gençler, hatta çocuklar en büyük yardımcıları. Bir Sinoplu olarak hepsine sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Bienale 50'den fazla yabancı sanatçı katılıp çeşitli etkinlikler düzenliyorlar. Dün Kaledibi'nde çocuk bit pazarı kurulmuştu, görmeliydiniz. 20 gün boyunca Sinop'un her köşesi bir sanat etkinliğine sahne olacak.

Bu yılki Sinopale'nin teması Gölgenin Bilgeliği: Bozulmuş Bilgi Çağında Sanat

Elbette her sanatçı bunu kendi anladığına göre yorumlayacak ve sanatsal performans haline dönüştürecektir. Ben de size kendi anladığımı, anlamak istediğimi anlatmak istiyorum. Antik çağın önemli filozoflarından Sinoplu DİYOJEN Kinik felsefesinin kurucularından. Bir fıçı içinde çıplak vaziyette bannır, doğanın verdikleri ile yaşamını sürdürürmüş. Gündüz vakti elinde feneriyle gezip, soranlara "adam anıyorum" demesi günümüze kadar gelmiştir. Yine bir gün Sinoplu DİYOJEN fıçısında yatarken Büyük İskender önünde durmuş ve meşhur filozofa " benden ne dilersin " demiş. Diyojen de " kenara çekil gölge etme " diye cevap vermiş. Bu sözü de günümüze kadar gelen ve tüm dünyaca bilinen ünlü sözüdür ve felsefesinin temelini oluşturmaktadır.

Sinoplu Diyojen bu sözüyle ne söylemek istemiştir?

Bana göre sen benim yaşamıma karışma, sen istediğin her şeyi yapabileceğini, insanları istediğin gibi yönetebileceğini, öldürebileceğini, her şeye hükmedebileceğini zannetme. Haddini bil demek istemiştir.

Öyle de olmadı mı? Tüm dünyanın büyük olarak kabul ettiği Makedonyalı İskender kısacık ömründe Yunanistan yarınması, Anadolu, İran, Orta Doğu, Mısır, Pakistan, Hindistan ve hatta Afganistan'a kadar yüzlerce savaşta kan, ölüm, acı, gözyaşından başka ne bıraktı geriye? Ne elde etti insanlık adına? Bunu büyük bir başarı olarak kabullenmeye zorlanıp şartlandırılmıyor muyuz?

Her şey harika olacak" Maurice Bogaert 2012 performans
İbrahim Hekim, Maurice Bogaert, Yılmaz Vurucu Sinop sokaklarında

Sinoplu Diyojen'in İskender'e söylemek istediğini bugüne, bugünkü yaşamımıza uygularsak doğru olduğunu görmez miyiz? Yasalarla, bilim ve teknolojiyle tüm yaşamımıza hatta özelimize karışıp yönetmiyorlar mı? Bilim ve teknoloji bu kadar ilerlediği halde çok değil 25 yıl önceki insanlardan daha mı mutluyuz? Daha mı özgürüz? Daha mı sosyaliz? Daha problemsiz ve daha rahat mı yaşıyoruz?

Daha mı? Daha mı? Daha mı? Düşünün...

Sinopale ekibi çalışıyor

Monika Drozynska atölye çalışması

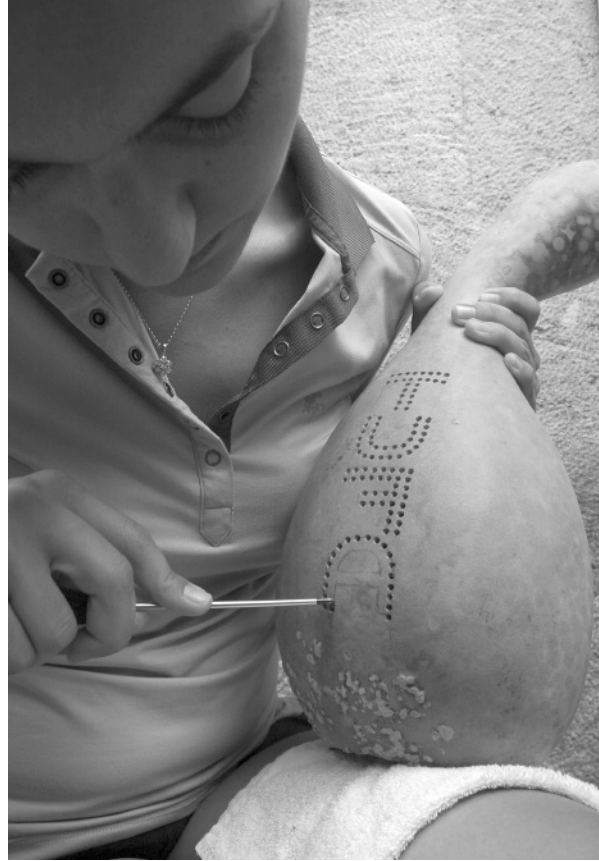
Sinopale Ofis, Tersane

Sinop Tarihi Cezaevi, Çocuk İslahevi Bölümü

Sinopale Akademi, Sinop Arkeoloji Müzesi bahçesi

Hande Varsat Atölyesi, Sinop Peryane Medresesi

Sinopale Çocuk, Bit Pazarı Etkinliği, Kaledibi

BİR KÜLTÜR MERKEZİ OLARAK SİNOP TARİHİ CEZAEVİ

Yazan: **Aysun Ülger**

Geçen sene Sinop'ta gerçekleştirilen "Geleceği Biriktirmek" projesinin metninde amaç "Sinop'un geleceğini şekillendirmek üzere birlikte düşünme ve planlama süreci başlatmak" olarak belirlenmişti. Başlıklardan biri de "Kentteki tarihi yapılara yeni fonksiyon kazandırılması" idi. Bu yıl gerçekleştirilen Sinopale de ise bir forum düzenlenerek bu konu daha detaylı olarak ele alındı ve önemli konuklarıyla bir adım öteye taşındı.

Sinop Cezaevi 1997 yılında boşaltılmış, 2000 yılında açık hava müzesine dönüştürülmüş, en verimli dönemlerini ise 2006 yılında başlayan ve iki yılda bir düzenlenen Sinop Bienali ile yaşamıştır. Önemli olanın bu verimliliği kalıcı hale getirmek olduğunu düşünürsek, Sinop Cezaevi'nin kültür merkezine dönüştürülmesi atılabilecek en iyi adım olacaktır. Bu dönüşüm tamamladığında kültür merkezi sadece yerel ve ulusal değil; uluslararası kültür ortamına da kazandırılmış olacaktır.

Bu dönüşüm hangi anlam ve fikirlerle gerçekleştirilecek? Etkinlikler nasıl belirlenecek? Öncelikle yaptığımız her şeyin düşünsel alt yapısını ortaya çıkarıp, politikalarımızı belirlemeliyiz. Cezaevinin ve kentin üzerine yakıştırılmış olumsuz imajları silecek anlam ne olabilir? Cezaevine girildiğinde sadece yükselen surlar, burçlar ve cezaeviyle ironi yaratan gökyüzü görünmekte. Bu ironiyi ancak verimli bir kültür merkezi ortadan kaldırabilir. Cezaevi, özgürlüğü kısıtlayıcı özelliğini yitirerek, herkesin özgürce katılımına ve en önemlisi üretimine açık bir kültür merkezine dönüşebilir.

Sinop Cezaevi'nin kültür merkezine dönüştürülmesindeki amaç sadece Sinop'un eksikliğini gidermek mi olmalı? Elbette hayır, Sinop'a maksimum faydayı sağlayacak bir kültür merkezine odaklanmalıyız yani politikaları ortaya koymalıyız. Nasıl bir kültür merkezi yaparsak bir üs, bir cezaevi kenti olarak anılan Sinop'u bu olumsuz imajlarından kurtarabiliriz? Yerel, ulusal ve uluslararası etkinlikler düzenleyerek Sinop'un Anadolu'dan soyutlanmış görünen profilini şilemez miyiz? 2006 yılında başlayan Sinopale'nin bu anlamda çok büyük katkıları oldu ve bunu daha da ileriye taşımamız gerekiyor. Onca güzelliği geri planda kalan Sinop neden hapisane kenti olarak anılsın? Neden hapisaneyi hep beraber yeniden kurgulayarak onu özgürlüğüne kavuşturmalıyız? Peki bu hapisane kültürünü yok etmek demek mi? Kesinlikle

hayır. Politikaları belirlerken ekonomik ve sosyal boyutunu da düşünmek gerekiyor. Şehrin ekonomisine nasıl katkı sağlayacak? Sosyal boyutta insanların alışkanlıklarını değiştirebilecek mi? Değiştirebilecek neler yapılabilir? İşte bu sorulara cevap arıyorsak eğer, politikalarımızı zaten ortaya çıkarmışız demektir.

Cezaevinin kültür merkezine dönüştürülmesi aşamasında önemli bir diğer nokta da 'çok katıllımlılık'. Sinop halkının katılımı, kültür merkezinin onlar tarafından benimsemesi, çok büyük önem arz ediyor. Bir şeyi geliştirirken tek yönlü değil çok yönlü düşünmek önemli olduğundan, çok katıllımlı bir etkinlik (yerli/ yabancı sanatçı, akademisyen, bilim adamı, kültür/sanat yöneticileri, sivil toplum kuruluşları, devlet kurumu çalışanları vb.) ile herkesin fikirleri alınarak ortak bir karara varılmalıdır. Ayrıca kültür merkezinin verimli olması için yerelden başlayarak güçlü ilişkiler geliştirmek gerekiyor (Örneğin Sinopale sadece cezaevinde değil şehrin birçok yerinde etkinlik gerçekleştirerek, sanatçıları halkla beraber iş üreterek kente nüfuz ediyor, kültür-sanat ve halk arasında bir köprü kuruyor.). Bu noktada belki biraz kentlilik bilincine de değinmekte fayda var. Yerel uygulamalar sayesinde halka ve kente yatırım yapıldığı için, halk yapılan çalışmaları, kurumları daha çok benimsiyor ve kente ait olma hissini yaşıyor. Kaya'ya göre "bir şehrin gerçek sahipleri; o şehirde yaşayan, kentle bütünleşen ve kendisini kente ait hisseden kişilerdir. Kentlilik bilinci kavramı ile ifade edilmek istenen, kentte yaşayanların kentle bütünleşmesi, kendini kente ait hissetmesi ve dolayısıyla kente karşı sorumluluk duygusu taşımasıdır." (Kaya, 2003, s.162). Ayrıca iş imkânları yaratacak olması nedeniyle ekonomik boyutta da bir benimsenme olacağını söyleyebiliriz.

Somut bir örnek vermek gerekirse; bu konuda 2005 yılında Avrupa Kültür Derneği tarafından düzenlenen Kültür Sanat Yönetimi Programı'na, WUK'u (Werkstätten- und Kulturhaus) temsilen konuşmacı olarak katılan Sabine Schebrack (WUK), yavaş yavaş kullanılabilir hale gelirken, işsizlerin

bu sayede meslek edindiğini belirterek, bunun da kültür merkezinin halk tarafından sahiplenilmesine neden olduğuna dikkat çekmiştir. (Avrupa Kültür Derneği, 2006, s.20).

Kültür merkezine dönüşüm konusunda şimdi de biraz detaya girmek ve hayalimde nasıl bir yer olduğundan bahsetmek istiyorum. Öncelikle, yapılması gerekenlerden bir diğeri; bu fikri geliştirmek için, dönüşüm sağlayan (cezaevi, fabrika vb.) başka mekânları da incelemektir. Dönüşüm geçirerek kurulmuş olmasa da, çok güzel bir örnek olan ve Viyana'da bulunan, "Herkes İçin Kültür" sloganıyla yola çıkan MuseumsQuartier Wien incelenmelidir. Çünkü bu kurum kendini şehrin oturma odası olarak tanımlıyor. Bu da insanların kültür merkezine katılımının

Rob Sweere, "Sessiz Gökyüzü", 2. Sinopale, 2008

doğal bir alışkanlık olduğunu/olması gerektiğini bilincimize işliyor. Bu noktada aklıma kültür merkezi yerine - zaten var olan bir terim ama - kültürevi demek geliyor çünkü "ev" sözcüğü doğal bir eyleme gönderme yapıyor. İçindeki birimlerin ise birer oda olduğunu düşünüyorum (atölye odası, sergi odası, sinema odası, konser bahçesi vb.). Bahsedilen 'doğal eylem' ifadesini güçlendirecek bir slogan da "İkinci eviniz!" olabilir. Bu sadece bir fikir, üzerine düşünülmesi gereken çok şey var.

Benim için diğer önemli bir ayrıntı da kültür merkezlerinin nasıl bir kültür anlayışıyla yola çıktıklarıdır. Kültür merkezi denilince genelde sadece geleneksel/çağdaş sanat etkinlikleri düzenleyen bir kurum akla geliyor. Oysa kültürün birçok ögeyi barındıran bir yapısı var. Bu yüzden kültür merkezinin temel odaklarından biri de bilim olabilir.

Kaynaklar:
Avrupa Kültür Derneği, 2006.
Nereden başlasak? Kültür-sanat
yönetimi programı forum raporu,
İstanbul

Kaya, E., 2003. Kentleşme ve
kentleşme. İstanbul: İlke Yayıncılık

Reeves, H., 2001. Boşluk bakımının
biçimini alıyor. K. Dinçer (Çev.),
Ankara:TÜBİTAK
Popüler Bilim Kitapları

Türkiye İstatistik Kurumu,
www.tuik.gov.tr

Toplumların gelişiminde, hem sanatın hem de bilimin pratik anlamdaki önemi yadsınamaz olduğundan, birinin diğerinden öncelikli olduğunu düşünmüyorum. Üstelik, insan her ikisinin sunduğuna da hayran kalıyor. Bazılarımız zaten 'bilim ve sanat merkezleri' var diyecektir ancak birçoğunda ya sanat geri planda kalıyor ya da bilim; ya da ikisi de en verimli, en güncel, en dinamik haliyle ortaya konmuyor (burada tabi akademik anlamdaki çalışmaları kastetmiyorum). Bilim ve sanat, aslında bu bahsedilen pratik faydalardan bağımsız olarak gelişimini sürdürür ancak insanlara bilimin sadece bilim adamlarının ilgilendiği veya sanatın sadece sanatçı ve mekân arasında döngüsü olan bir alan olmadığını göstermek gerekiyor. Üstelik sanat ve bilim birbirlerinden etkilenen ve beslenen alanlar. Reeves'e göre "bilimsel bilgiler gerçek dünyanın algılanışını zenginleştirir." (Reeves, 2001, s.25). Bu zenginleşme elbette yaratıcılığa da hizmet eder ve daha sonra sanata, teknolojiye ve yeniden bilime... Toplumun gelişimine katkıda bulunma hedefinde maksimuma ulaşmak için kültür merkezlerinin geniş bir kültür algısıyla konuya yaklaşmaları gerektiğini düşünüyorum.

Verimlilikten bahsetmişken, peki etkinliklerin özelliği nasıl olmalıdır? Proje ve atölye temelli çalışmalar kültür merkezinin üretim

odaklı olmasını sağlayacaktır. Daha detaya girersek; madem bir kültür merkezinde hem sanat hem bilim olabilir; hayalimde hem bu iki alanın bağımsız olduğu hem de iç içe geçtiği etkinlikler var. Örneğin; bu kültür merkezinde bir de gökevi (planetarium) olabilir. Gökevinin tanımına kısaca değinecek olursam; çeşitli gök cisimlerini ve onların uzay boşluğundaki hareketlerini bir seyirci topluluğuna izletebilmek için özel olarak tasarlanmış bir sinema salonu olarak tarif edilebilir. Genelde salonun ortasında bulunan bir projektör ile istenilen görüntü salonun perdesi olan yarım küre biçimli bir kubbe ekrana yansıtılır. Daha çok bilim odaklı gibi görünse de, gökevi gösterilerinin bazıları amacına uygun olarak değişik kültürel aktivitelerle de zenginleştirilebiliyor. Bu nedenle örneğin gökevinin içinde bulunan sahnede çocuklar - çok basit bir örnek olacak ama - Güneş Sistemi'nin hareketini tiyatral bir şekilde canlandırabilirler, interaktif uygulamalar ile algılarını zenginleştirilebilirler. Bütün bunlar için dünyadaki örnekleri incelemek çok faydalı olacaktır. Çocuklar burada hem yaratıcı olmayı hem de işin bilimsel yönünü öğrenebilirler. Biraz daha geniş düşünürsek, çocuklar hem sanat hem de bilimle karşı karşıya kalacakları için, bireysel gelişimleri çok yönlü olabilecek, bu çok yönlü özellikleri de gelecekte onların yapacakları işlere zenginlik katacaktır.

Bu yazımda cezaevinin dönüşümünün Sinop için ne anlam ifade edeceğinden ve dönüşümü için atılması gereken adımların neler olması gerektiğinden bahsettim. Elbette ortaya konması gereken daha birçok detay var ancak amacım Sinop için faydalı bir konuya değinmekti. Sinop Tarihî Cezaevi'ni kültür merkezine dönüştürmek, hapisane kenti olarak anılan Sinop'un imajını değiştirmek için büyük bir adım olacak. Bu bağlamda zamanla kendi içindeki gelişimini oturttukça örnek bir model olma şansını bile yakalayabilir, Sinopale'nin örnek bir model olması gibi...

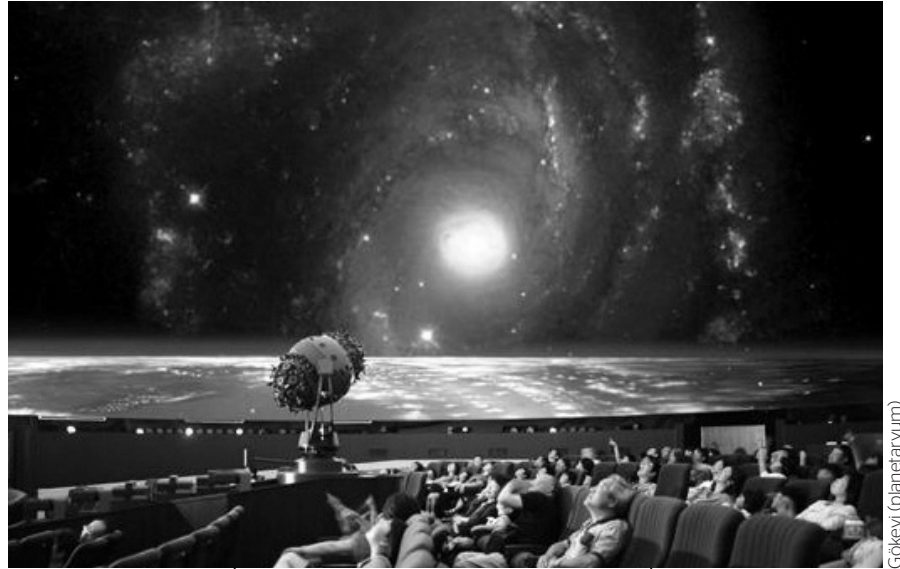
Sinop için yapılabilecekler elbette bununla sınırlı değil ancak artık düşünmeye ve eyleme geçmek gerekiyor. Aslında Sinop'un genel anlamda vizyon oluşturma konusunda sıkıntı yaşadığını biliyoruz. Belki de; şu ana kadar Sinop'a gerekli yatırımların yapılmamış olması, göç eden nüfusun daha çok 15-25 yaş arası gençlerin olmasına neden olmuş (TÜİK, Türkiye İstatistik Kurumu) ve kentteki vizyon ve enerjiyi sönmüş bırakmış olabilir. Bu nedenle bu durgunluğu tersine çevirme arzusundaki ısrarları için Avrupa Kültür Derneği'ni, Sinopale'yi ve tüm gönül verenleri tebrik ediyorum.

MuseumsQuartier, Viyana

Sinop Tarihî Cezaevi. Fotoğraf: Mustafa Kavak

Gökevi (planetarium)

SİNPALE 2012

HALE OĞUZ

Sinopale 4 Sinop Bienali etkinliklerinin sergisi açıldığında, Ramazan ayı nedeniyle bölünen tatilin ikinci kısmı için Sinop hala ciddi sayıda misafir ağırliyordu. Misafirlerin çoğu Sinop Tarihi Cezaevi'ni ziyaret ediyordu. Çocuk İslahevi'nde açılan sergiyle karşılaştıklarında ilk tepkileri şaşkınlık sonra merak oluyordu. 80 kişi (iki tur otobüsü) aynı anda gelince, sergiyi açık tutma görevi almış olmam benim için anlamını kaybetmişti. Uzun süre bu yoğunluk devam etti. Sadece, "İçerde Sinop Baneli'nin sergisi var, monitörlerde sanatçıların belgesel veya performanslarını izleyebilirsiniz, dinleyebilirsiniz, çağdaş sanat üretimlerini görebilirsiniz, yayınlarındaki açıklamaları okuyabilirsiniz, ses yerleştirmelerini dinleyebilirsiniz" diyebildim. Oysa, sanatçıların ne mesaj verdiklerini anlamak için, sergi açıldığı gün beş saatimi harcamıştım. Asıl istediğim o mesajların halka iletilmesiydi.

Okuma alışkanlığımızın düşüklüğünü bir kez de ben gözlemliyordum. Bu, garip bir şekilde mutsuzluğuma iyi geldi. Çünkü okumak yerine, ilgilerini çeken çalışmaları bana sordular. Daha iyi anlamış olmayı isterdim. Sinop'ta ortaya çıkarılan her bir çalışmayı üretim aşamasında izleyerek, sanatçının Sinop'ta ne gördüğünü, neyi ne şekilde anlattığını bilmekle, düşüncelerini paylaşmakla daha iyi anlamış olabildim. Ama bir Sinoplu olarak ne çıkarım yapabilmişsem kendi yorumlarımı kattım doğal olarak.

Tavandaki gökyüzü fotoğrafını Sabahattin Ali'nin mısraları ile karşıladığımda başka bir açıklama istemediler. Demek ki cezavindeki özgürlüğü anlamışlardı.

İnsel İnal atölyesi

Kitap kaplayan baba-kızın başka bir siyasi rejimde başka kitapları kapladığını ifade etmek, bütün egemenlerin kendi siyasi görüşleri dışındaki düşüncelere yaptığı baskıyı anlatıyordu onlara.

Su kabaklarına yapılan işleme, ilgi duyanlara böyle bir aksesuara sahip olma arzusu vermişti. Ama kum üzerine toprak dökerek yaptığımız ağaçlandırma ile yok ettiğimiz kum zambağını işaret edip, doğa nereyi toprak nereyi kum yapacağını biliyor, biz sadece işleyişe saygı duymalıyız ya da daha yakın geçmişte modernlik zannettiğimiz 8/1 nolu daireye geçmeden bahçesinde cevizi olan evlerde yaşarken peşkün derdik javaboya, şimdi daha fazla mı mutluyuz dediğimde a evet onlar bir sanat eseri dediler.

Bezin üzerine sevmediğim kelimeyi işleyince nefretim mi geçecek? Dedim ki fırsatımız olsaydı ben "bana ne" kelimesini işlerken sormaz mıydınız "neden sevmiyorsun" diye? Ben de 'bana ne' dediğimiz sorunların dönüp dolaşp hepimizi sardığını söyleyecektim. Birbirimizi etkilemiydik dersiniz?

Ulusal Gazetelerden Sinopale'yi öğrenip gelenler ve bittiğine üzülüp sergiyi ilgiyle gezenler baş tacımdı. "İşte bul" dedim kendi kendime. Bir kültür etkinliği ile Sinop'u duymuşlar, nükleer kaza ile değil..!

Bir başka çalışma için, "Bunlar fotoğraf anladık, üzerindeki kimya formülleri ne oluyor?" diye soruyorlardı. Fotoğraf ve fotogram çalışmasını yapan sanatçının Vietnamlı oluşu zaten eleveriyordu formülleri. Amerika Vietnam'da bir çok bomba kullanmıştı. Afganistan'da ve Irak'ta da. Biyolojik kimyasal, hatta nükleer başlık. Geleceği de yok eden bunlar değil mi? Bu kimyasal formüllerin çok uluslu şirketler lehine dünya halklarının üstüne kullanılması...

"Bu ne güzel ayna!" "Lütfen dokunmayın!" Çılgık çılgıça anlaşıma, ne hoş değil mi? Sonunda "Tarafsız Geçit" isimli bu çalışmanın önüne "Lütfen Dokunmayın" yazdım. Hiç değilse bağrıışmadan anlaşalım. Uzaktan baktığımda, Osmanlı döneminden beri kullanılan şematik bir lale motifi görüyorum, yaklaşınca parçalanmış bölümlere ayrılmış bir ayna. Sizde görüyor musunuz? Güzel olmayan geleneklerimiz varsa onların üstüne gidebilir, parçalar ve çağdaş yaşamı seçebiliriz.

"İçimdeki Deniz" isimli çalışmayı dinleyenler, "Tersaneden Kalktı Efe Alayı" Sinop Türküsü'nün çalındığı bölümde ritim tuttular. Kusura bakmayın ama biraz gururlandım.

"Geri Getirmek" Hande Varsat 2012

Bu bizim türkümüz, balıkçılığı anlatıyor. Atölye çalışmasıyla bir bölümü çocuklar tarafından boyanmış, bir duvarı kaplayan seramik tabancaları görünce hesap soruyordu ziyaretçi. Boyayınca kalktı mı ortadan? Çocuklar şimdilik boyayıp niteliğini değiştirdiler. "Siz kafanızdaki düşmanlığa son verdiğinizde dünya değişecek." diyordum içimden. Eski hükümlülerle yapılan çalışmayı izleyenlerin ilk sözü 'ben biliyordum zaten işkence yaptığını' oldu.. Asıl bugünkü hayatlarında ne yapıyorlar, aşabildiler mi yaşadıklarını, saygınlık kazanabildiler mi, demokrasi, hukuk, sosyal adalet azaltır mı? Bunları düşünmeliyiz bence. Fransadan gelen iki genç, biri Fransız, Türk Yazarlar Sendikası'na destek amaçlı ünlü bir Fransız yazar Jean Paul Sartre tarafından çekilmiş ve ne yazık ki bilinmeyen bir nedenle yanmış telgrafi, bir Türk sanatçısına yeniden gönderilerek arşive girmesini sağladıklarına çok sevindiler.

Trabzon'dan bir kova su alacaksın, Kızıldeniz'e dökceksin. Yürüyerek mi gitmiş? Seyahatinin biçimini bilmiyorum ama biz kıyılarda benzer şekillerde bir yaşam sürüyoruz ve denizlerle birbirine bağlıyız. Dünyaca ünlü sanatçı Francis Algs'in "Suluboya" işini böyle yorumladım.

Sinop Valisi Dr. Ahmet Cengiz en fazla bilgiyi en hızlı şekilde isteyen kişi oldu. İçinde Sinop'a ve hayata rehberlik edebilecek bilgi yüklü Klavuz İşığı Turizmde, Kardeniz'in Cilvesi - Çeken Akıntı çalışmasını "Akliman ile ilgili uyarılarda kullanalım" diyecek kadar bütün çalışmalarla ilgilendi.

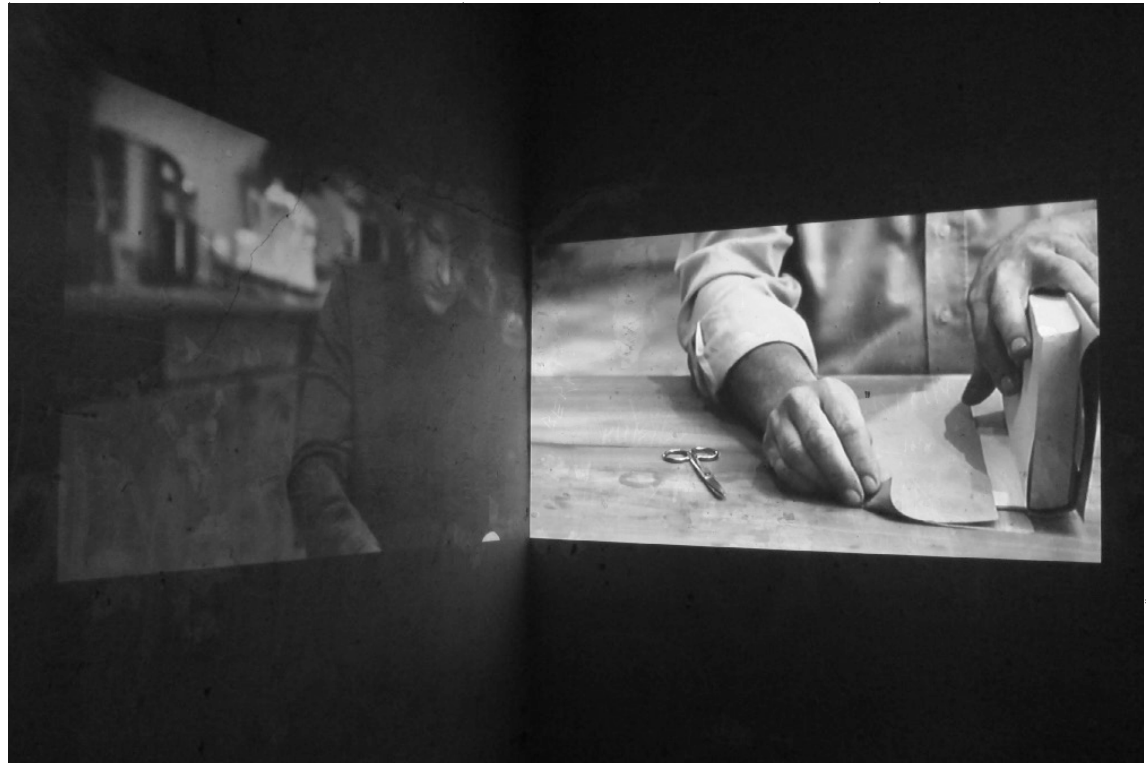
Kaçış Adası çalışması ile ilgilenirken "bence sizin kanal Sinop Projenize dönük" Sayın Valim dedim. Biliyor musunuz Hale Hanım

gerçekten konu gündeme geldiğinde bir Sinoplu Hanım "yapmayın adamız gider" dedi bana. Böyle bir korku çok komik gelmişti kendisine. Ben de gider tabi Sayın Valim deyince bana da tuhaf baktı. Biliyor musunuz açıklama yapmadım. Sinop'un delisi çok, malum! Sinop'un coğrafi oluşumunu ve tombolo yani kum dolgu üzerinde olduğumuzu, kanalın önce kumu alacağını sonra binlerce yılda tekrar doldurabileceğini, kum giderken kurulu şehrin sağlam kalamayacağını düşündüğümü söyleyip de ünümüzü mü küçülteyim?

İzolasyon çalışması ile ilgili olarak, bir direk ile koğuşa dikilmiş ananons cihazı da ilgisini çekmişti. Sayın Valim, camilerin ses düzeni sonuna kadar açık, ölüm ilanı da veriyorlar, sonra ya da bazen aynı anda belediye de veriyor, düşün ya da sünnet

için oluşmuş araba konvoylarında kornalar çalınıyor ya da düşün için çok uzun davul, birini hapsedtiler merak etmeyin dedim. Hafif gülümseme ile karşı duvara asılmış kalın siyah perdeyi çekti, arkasında ne var diye merak etti. Doğrusu serginin ilk günü, anlamak için harcadığım beş saat içinde, duvar yüzeyine asılmış bu perde ile ilgili bir kelime duymamıştım. "Hayallerimiz duvara çarptı Sayın Valim" dedim. Birlikte gülümsedik.

Zemine yerleştirilmiş kocaman ve değişik kumaş giysiler Sinop Bienali'nin en ilgi çekici ve en çok sorulan çalışması oldu. Hey Sinopale'ye gönül verenler! Onurla...

"Saklanmış Kitaplar" Özlem Sulak 2010

"İçindeki Deniz" Bahadır Nasya, Yılmaz Yurucu (Xsentrikarts)

"Açık ve Parlak Bir Günde Fırtına" Ashley Hunt 2012

HAYAT DA TIPKI AŞK GİBİ...

Berglind Jóna Hlynisdóttir

20 saatlik bir yolculuktan ve üstüne neredeyse 24 saat uyuyup yorgunluğumu attıktan sonra yine Sao Paolo'dayım. 4. Uluslararası Sinop Bienali kapsamında tanıştığım ve birlikte çalıştığım olağanüstü insanlar sayesinde Sinop'ta ve İstanbul'da harika vakit geçirdim. "Gölgenin Bilgiği: Bozulmuş Bilgi Çağında Sanat". Sergiden fazlasıyla memnun kaldım. Harika işler yapan ve şaşırtıcı iş stratejilerine sahip, hayranlık uyandırıcı o kadar çok sanatçı vardı ki... Organizasyonu yapan herkese, küratörlere, asistanlara ve umuyorum ki büyümeye devam edecek ve Sinop kentine varlığıyla gittikçe daha fazla şey katacak olan bu şahane platformu oluşturan Sinoplulara gerçekten minnettarım. Gelişimleriyle Sinop'un refahına da katkıda bulunacak olan ve çeşitlilik taşıyan bir grup yaşayan kurumun anlatımını cezaevi alanına taşıyacak olan panel toplantılarını ve

tartışmaları takip edebilmeyi umuyorum. Bu işin hem aşağıdan yukarıya hem de yukarıdan aşağıya gerçekleşmesi gerekiyor. Hepsinden önemlisi, bir noktadan sonra bunun fiziksel olarak başlaması lazım. Ancak halihazırda mevcut olan bu büyük fikirlerin bir ucundan tutulup başlandığı zaman karşılaşılabilecek tüm tuzaklar da dahil olmak üzere, fikirler dışarıdan gerçekler diyarına geçilmesi gerekiyor. Bu süreç, bu kurumun gelişmesi için tam zamanlı bir platform yaratmada temeli atabilecek

ve sadece yarı zamanlı veya tam zamanlı çalışacak bir elemanla bile başlatılabilir. İnsanların sürgüne gönderildikleri bir kent tarihçesine sahip olan Sinop'un benim açımdan ilginç bir diğer özelliği ise; kendi deneyimimden hareketle, kentle ilgili olarak aklıma gelen ilk açıklayıcı özelliğinin misafirperverliği olması idi.

"Olumsuz mekan"dan "aşkın küratörlüğü"ne kadar uzanan bu harika tartışma konuları için tekrar teşekkür ediyorum.

Dostlardan aldığın her şey kaderin dışında kalır; Ancak vermiş oldukların her zaman için servetin olacaktır. (Martialis, Epigrammata)

Osmanlı Bankası binasının giriş avlusundaki kitabelerden birine işlenmiş bu cümle, başlığımızdaki cümle ile birlikte, seyahatim sırasında en çok hoşuma giden iki cümle oldu.

www.sinopale.org

takip etmek için

www.facebook.com/sinopale

SİNOPSİS YAYIN EKİBİ

Koordinatör: **Mahir Namur**Editörler: **Annica Bauer, Beste Çokgüler**Çevirmenler: **Aslı Çetinkaya, Direnç Erşahin, Günizi Tarar, Tuna Poyrazoğlu**Tasarım Konsepti: **Umut Südüak**Grafik Tasarım ve Uygulama: **Ceyda Kalyoncu, Emel Karadeniz**Fotoğraflar: **Çağatay Şimşek, Güngör Erdem, İpek Hamzaoğlu,****Nihal Senan, Yusuf Emre Yalçın, Sinopale sanatçıları ve gönüllüleri**Tasarım ve Proje Yönetimi: **Chameleon Tasarım ve Proje Yönetimi**

Avrupa Kültür Derneği

Sinopale Organizasyon

Fenerli Ahmet Sk. Fener Ap. N: 12/1

Feneryolu Kadıköy 34724 İstanbul

T: + 90 216 338 33 26 - 338 26 50

F: + 90 216 338 37 06

www.europist.net

www.sinopale.org

akd@europist.net

Informal Gorgun Network

İncedayı Mh. Görgün Ap. N: 11/1

57000 Sinop

T: + 90 368 261 83 75

Sinopale Ofisi

Meydankapı Mh. İskele Cd.

N: 2 Sinop

T: + 90 368 210 01 01

Basım Yeri:

Doğuş Ofset, Ayancık

T: + 90 368 613 30 95

MINISTRY OF CULTURE AND MONUMENT PROTECTION OF GEORGIA

MINISTRY OF EDUCATION, CULTURE AND SPORTS OF AJARA

SINOP DR. RIZA NUR İL HALK KÜTÜPHANESİ

onurlar MARİN

